

Komplikace protonové léčby karcinomu prostaty

Heráček J.^{1,2}, Gaduš L.¹, Juhász Á.¹, Pacigová D.¹, Kočárek J.^{1,2}

¹Urologické oddělení, ÚVN, Praha

²Urologická klinika, 1. LF UK a VFN, Praha

Úvod

Protonová terapie (PT) je metodou léčby karcinomu prostaty (KP). Cílem sdělení je upozornit na možný výskyt závažných komplikací PT.

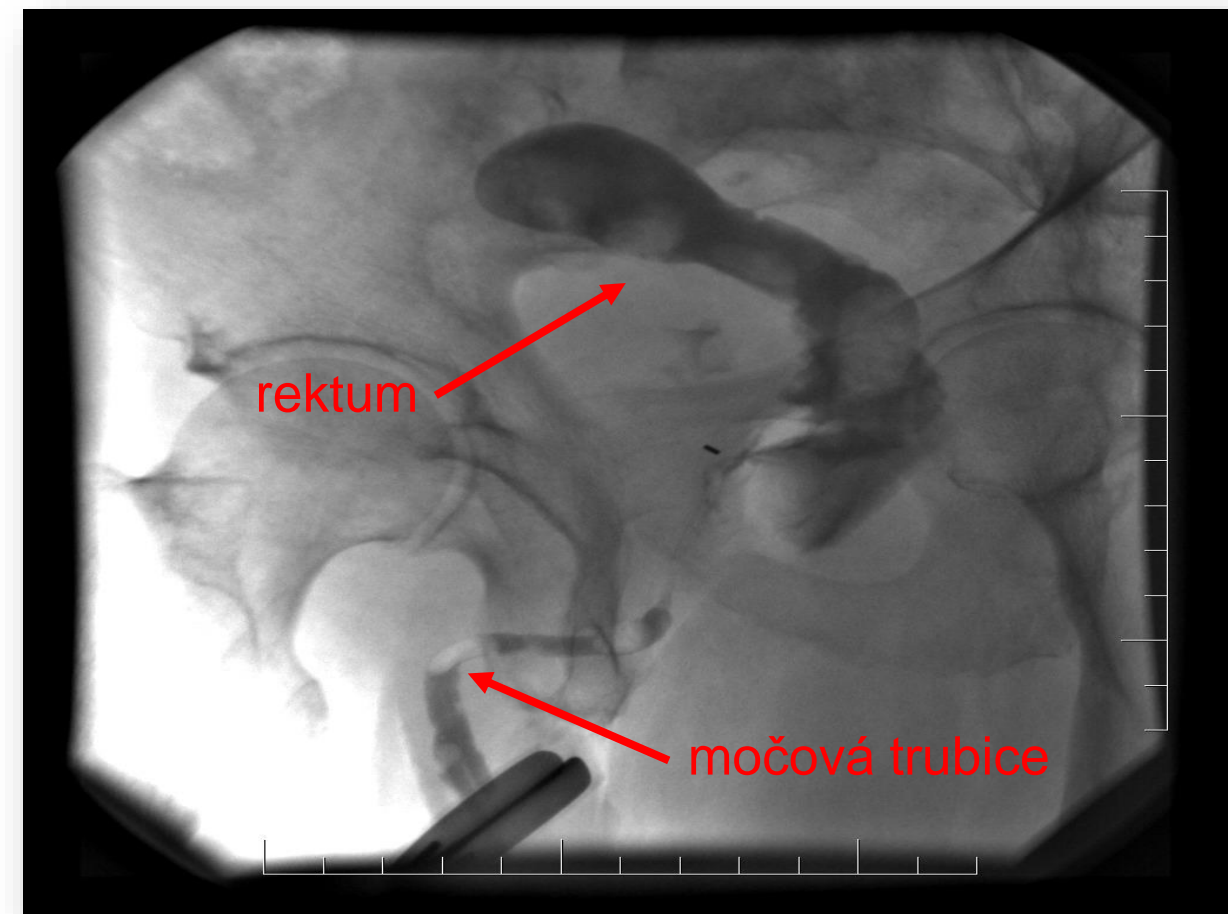
Materiál a metody

Prezentujeme 3 pacienty z našeho pracoviště s výskytem závažných komplikací po PT:

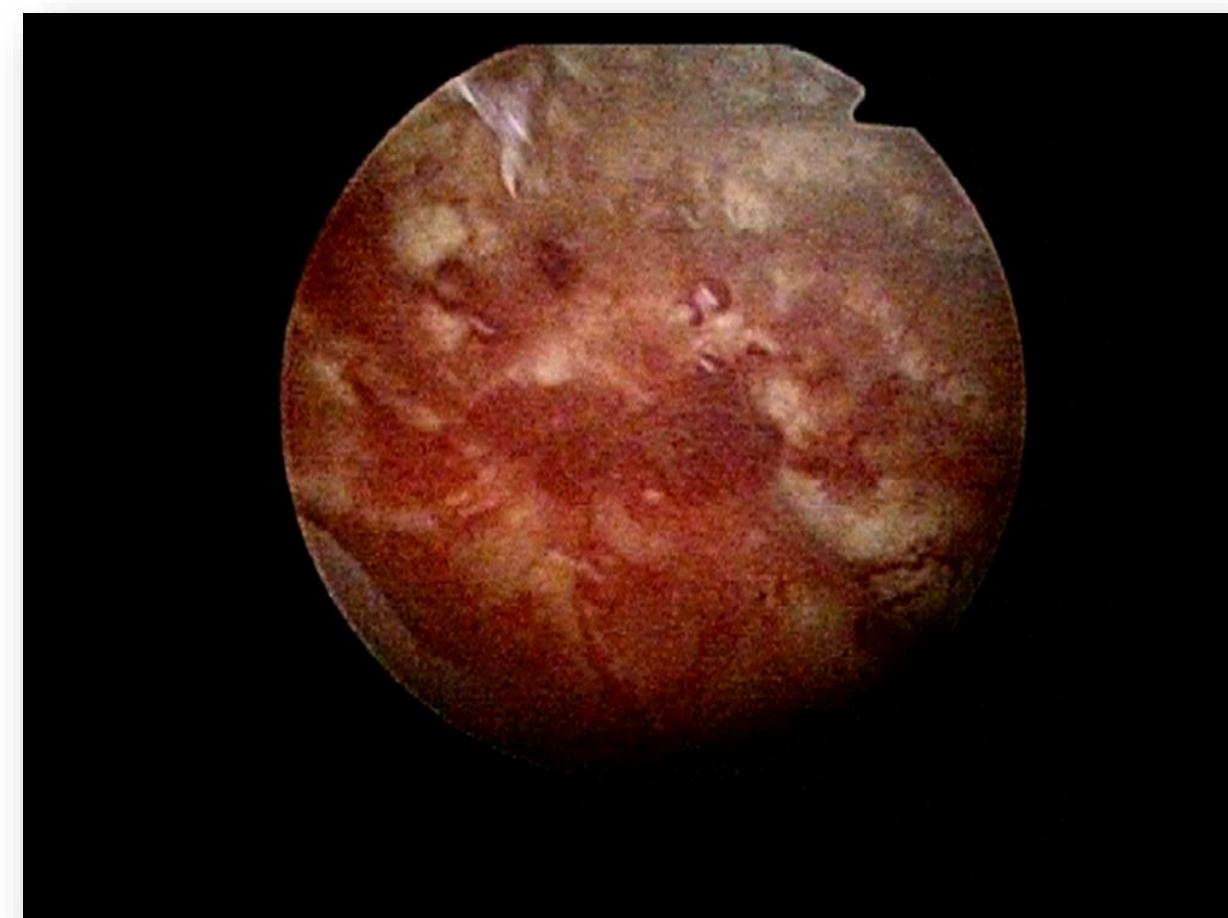
J.R., 70 roků, pro KP cT3 GS 4+4 podstoupil PT v únoru 2015. V prosinci 2015 byla ambulantním urologem zjištěna sonograficky dilatace kalichopánvičkového systému obou ledvin II. stupně. V únoru 2016 jsme provedli cystoskopii s nálezem bulózní, difuzně krvácející sliznice močového měchýře a zavedli stent do pravého močovodu. Levé ústí močovodu jsme v edému sliznice nenalezli, založili jsme punkční nefrostomii vlevo. V červnu 2016 jsme po nástřiku k.l. zavedli ureterální stent i do levého močovodu. Od té doby pacient podstupuje pravidelné výměny obou ureterálních double-J stentů.

V.P., 75 roků, pro KP cT2 GS 3+4 podstoupil PT v květnu 2015. Deset měsíců po ukončení terapie se objevily první obtíže charakteru dráždivého měchýře a současně dráždivého tračníku. Mikční obtíže léčili ambulantní a nemocniční urolog postupně spasmolytiky, anticholinergiky, intravezikální terapií kyselinou hyaluronovou a aplikací botulotoxinu, účinek terapie je stále neuspokojivý. Pro střevní obtíže, které jsou klinicky významnější než obtíže mikční, je pacient léčen ve specializovaném centru.

J.L., 77 roků, pro KP cT2 GS 4+4 podstoupil PT v prosinci 2015. V listopadu 2017 byl přijat na naše oddělení pro urosepsi a únik moči konečníkem. CT vyšetření, cystoureteroskopie a uretrocystografie prokázaly patologickou komunikaci mezi močovou trubicí, močovým měchýřem a rektum. Pooperační průběh po odlehčovací terminální sigmoideostomii byl komplikován krvácením z ulcerací žaludku a rozvojem šokového stavu. Klinický stav pacienta neumožňoval operační řešení píštěle. Pacient v dubnu 2018 zemřel na pneumonii.

J.L., uretrocystografie - komunikace mezi močovou trubicí a rektum

J.R., cystoskopie – bulózní, difuzně krvácející sliznice močového měchýře

Výsledky

Náhodně zachycené závažné komplikace po PT byly dle Clavien-Dindo klasifikace stupně IVa, IIIb a V. Komplikace významně ovlivnily kvalitu života pacientů, jejich řešením se zabýval nemocniční a ambulantní urolog.

Závěr

Komplikace jsou nedílnou součástí jakékoliv léčby. Navrhujeme spolupráci urologických ambulantních i nemocničních pracovišť s cílem vyhodnotit výskyt urologických komplikací PT v České republice.

